

Številka: 00104-248/2019/5
Datum: 12. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s pripravo slovenske migracijske politike

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi s pripravo slovenske migracijske politike.

Odgovor Vlade Republike Slovenije:

1. Na osnovi katerih izhodišč ter v DZ sprejetih razvojnih smernic je nastajal predlog naše migracijske politike?

Temeljna politična dokumenta na področju migracij, na katerih je nastajala Strategija Vlade RS na področju migracij, sta Resolucija o imigracijski politiki iz leta 1999 (Uradni list RS, št. 40/99) in Resolucija o migracijski politiki iz leta 2002 (Uradni list RS, št. 106/02). Po mnenju Vlade RS omenjena dokumenta še vedno ustrezno naslavljata temeljna načela in elemente oblikovanja imigracijske oziroma migracijske politike.

V Resoluciji o imigracijski politiki Republike Slovenije, ki jo je Državni zbor RS sprejel leta 1999, je kot celovita imigracijska politika definirana taka politika, ki je sposobna obravnavati vse oblike migracij in se odzivati na različne izzive ter zahteva celovito normativno ureditev in njeno izvajanje, temelječe na določitvi za to področje pristojnih organov odločanja in upravljanja.

Kot temelji imigracijske politike so bili določeni:

- svetovna solidarnost in dejavno delovanje na področju preprečevanja vzrokov množičnih migracij;
- aktivna slovenska politika v evropskem prostoru;
- aktivna slovenska politika s sosednjimi državami v srednji in jugovzhodni Evropi;
- zaščita in pomoč beguncem ter drugim iskalcem azila in osredotočenje na možnosti vračanja;
- regulacija priseljevanja;
- preprečevanje nezakonitih migracij;
- integracija;
- stalno spremljanje razmer v Sloveniji in po svetu.

Resolucija o migracijski politiki Republike Slovenije, sprejeta v Državnem zboru RS leta 2002, je dopolnila načela in cilje Resolucije o imigracijski politiki Republike Slovenije. Že takrat je v Sloveniji obstajalo zavedanje, da morajo novo dinamiko migracijskih tokov spremljati nove oblike upravljanja z migracijami.

V resoluciji je zapisano, da je politika migracij tematsko področje, ki je z lastno strategijo, načeli, izhodišči in pravili integralna in fleksibilna entiteta prebivalstvenega, gospodarskega, družbeno-kulturnega in političnega razvoja Republike Slovenije.

Glede na svoj univerzalni pomen se temeljna načela oblikovanja migracijske politike Republike Slovenije, ki so bila opredeljena v predhodni resoluciji, niso spremenila in ostajajo:

- načelo solidarnosti, mednarodne delitve bremen in odgovornosti, ki predpostavlja obveznost nujenja zaščite in pomoči beguncem, vendar njihov posredni pomen zajema tudi nezakonite migracije in njihove posledice;
- načelo odgovornosti do državljanov in države, ki se predvsem nanaša na regularna, relativno svobodna priseljevanja in odseljevanja ter regulacije naturalizacije. To načelo se nanaša tudi na priseljevanje in vračanje državljanov in oseb slovenskega porekla ter na odgovornost za ohranitev in razvoj identitete slovenskega naroda;
- načelo spoštovanja prava in človekovih pravic, ki pomeni izpolnjevanje obveznosti iz mednarodnih pogodb, spoštovanje splošno sprejetih načel in pravnega reda. To načelo zahteva spoštovanje človekovih pravic vseh ljudi in z določenimi izjemami spoštovanje civilnih pravic vseh v državi zakonito prisotnih, od zaščite osebnih podatkov do osebne svobode in načela nevračanja (non refoulement);
- načelo dolgoročne makroekonomske koristnosti, ki opredeljuje relativno svobodne migracije. Glede na to načelo je mogoče opredeliti merila nadzorovanega sprejema migrantov glede na povpraševanje slovenskega trga delovne sile ali kapitala, ob upoštevanju približevanja notranjemu trgu Evropske unije in hkratnemu preprečevanju nezakonitih imigracij in zaposlovanja;
- načelo zgodovinske odgovornosti, ki gradi na konceptu kontinuuma zgodovine in strukturi mednarodnih odnosov;
- načelo enakopravnosti, svobode in vzajemnega sodelovanja, ki se predvsem nanaša na integracijsko politiko.

Med ukrepi za uveljavitev migracijske politike resolucija predvideva vzpostavitev institucij za funkcionalno in racionalno izvajanje upravnih postopkov za usklajeno delovanje horizontalnih in vertikalnih ravni državnih organov in za vodenje celotne migracijske politike, kar pomeni tudi sodelovanje s skupnostmi lokalne samouprave in sodelovanje z znanstveno-raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami ter nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju migracij.

Po mnenju Vlade RS resoluciji ustrežata ciljem in načelom, ki jih mora RS pri oblikovanju politike na področju migracij upoštevati tudi danes.

2. Kdo vse je sodeloval pri njegovem nastajanju?

3. Kako in koliko je bila v njegovo nastajanje vključena civilna družba, še zlasti nevladni sektor z ogromno znanja ter akademska skupnost?

Z namenom priprave in spremljanja izvajanja Strategije Vlade RS na področju migracij ter koordinacijo aktivnosti s področja migracij je Vlada RS novembra 2018 ustanovila medresorsko delovno skupino.

Člani delovne skupine so predstavniki vseh ministrstev na ravni državnih sekretarjev ter predstavniki Kabineta predsednika vlade, SOVE, Policije, Urada za oskrbo in integracijo migrantov, Urada vlade za komuniciranje, Urada vlade za makroekonomske analize in razvoj in Uprave RS za zaščito in reševanje.

Nosilci stebrov so znotraj posameznega stebra vsebino usklajevali tudi z ostalimi pristojnimi resorji, ki so vsebinsko povezani s tematiko, ki je bila obravnavana v okviru posameznega stebra.

Decembra 2018, po 1. sestanku medresorske delovne skupine, kjer so se člani strinjali, da se k sodelovanju povabi relevantne nevladne organizacije, je Ministrstvo za notranje zadeve pozvalo k imenovanju predstavnikov nevladnih organizacij, ki bodo v medresorski delovni skupini zastopala zainteresirane nevladne organizacije. Po izpeljanem ustaljenem postopku izbora v organizaciji CNVOS – Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, ki vodi postopke imenovanja predstavnikov nevladnih organizacij v različna vladna in občinska posvetovalna in delovna

telesa, sta bila februarja 2019 v delovno skupino povabljeni predstavnika nevladnih organizacij, in sicer predstavnik Slovenske filantropije in predstavnik Društva Odnos. Glede na časovni potek oblikovanja strategije sta bila prisotna na dveh od štirih sestankov medresorske delovne skupine, in sicer na sestankih, ko je bila priprava vsebine strategije najintenzivnejša.

4. Kakšna je predvidena časovnica javne razprave ter parlamentarna procedura sprejemanja migracijske politike RS?

Z namenom vključitve zainteresirane javnosti v pripravo strategije je bila junija 2019 na Fakulteti za varnostne vede organizirana javna predstavitev z razpravo. Na dogodek je bilo z namenom čim širše izmenjave mnenj povabljenih več kot 80 različnih organizacij civilne družbe in institucij, ki na različne načine delujejo na področju migracij (nevladne organizacije, javni zavodi, izobraževalne institucije, društva, zavodi). Razprava je potekala zelo konstruktivno, predstavniki medresorske delovne skupine oziroma predstavniki posameznih stebrov strategije so pozorno prisluhnili predlogom predstavnikov civilne družbe, jim na konkretne predloge odgovorili oziroma so njihove predloge preučili in jih, kolikor je bilo mogoče, upoštevali.

Strategijo Vlade RS na področju migracij je Vlada RS sprejela 18. julija 2019. Kot že omenjeno, gre za dokument vlade, ki temelji na omenjenih resolucijah, ki jih je sprejel Državni zbor.